

Asia: VN/27802/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kielitaitolain 12 §:n ja yleisistä kielitutkinnoista annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleisten kielitutkintojen suomen ylimmän tason tutkinnon muuttuminen maksuttomaksi tulisi kasvattamaan osallistujamääriä sellaisilla kokelailla, jotka eivät ole mahtuneet suomen keskitason tutkintoon. Omassa oppilaitoksessamme on tästä kokemusta jo nyt tutkinnon ollessa maksullinen. Kaikilla suomen kielen oppijoilla ei myöskään ole käsitystä vaadittavasta kielitaidosta, joten uskon myös kokeilijoita riittävän maksuttomalle ylimmälle tasolle. Kokelaiden määrän kasvaessa myös tutkintopäivät pitenisivät haastattelujen vaatiman ajan ja siihen liittyvän valvonnan lisääntyessä, mikä kasvattaisi tutkinnonjärjestäjän kuluja. On muistettava, että oppilaitokset eivät saa erillisrahoitusta YKlen järjestämiseen, vaan ainoa tulonlähde on tutkintomaksut. Tutkintojen järjestäminen ja niistä tiedottaminen vaatii työaikaa niissäkin tapauksissa, kun tutkintoon tulijoita ei ole tai he peruuttavat hetkeä ennen testin alkamista, jolloin tutkintomaksut palautetaan heille eikä oppilaitokselle jää mitään. Tämä on erityisen ongelmallista edustamassani oppilaitostyyppissä (kansalaisopisto), joiden valtionosuuksia leikataan lähes 14 % vuoden 2024 alusta. Oppilaitosten ylläpitäjät kyseenalaistaisivat tällaisen, sinänsä arvokkaan, pro bono-toiminnan jatkamisen. Näin siitähän huolimatta, että alueellisesta yhdenvertaisuudesta olisi huolehdittava, sillä Itä-Suomessa on vain vähän ylimmän tason tutkintopaikkoja. Haastattelijoiden saatavuus muodostuisi myös ongelmaksi, sillä samana tutkintopäivänä haastatellaan myös perustason suomen kokelaat. Joutuisimme näin ollen luopumaan perustason testeistä. Kevään perustason YKIt järjestetään jo nyt eri tutkintopäivänä kuin suosittu keskitaso, emmekä ole pystyneet oppilaitoksen muun toiminnan ja kasvaneen työmäärän vuoksi lisäämään tutkintopäiviä. Jos ylin taso muuttuisi suuren kysynnän takia eri päivälle kuin keskitaso, joutuisimme luopumaan myös ylimmästä tasosta. Vaikutukset yhdenvertaisuuteen eivät olisi pelkästään positiivisia: suomen keskitason kokelailla olisi selitettävä, miksi koulutukseen, työhön tai kansalaisuuteen vaadittavan kokeen suorittaminen ei ole samanarvoista kuin virkamieheksi hakeutuminen, vaan tutkinnosta on maksettava. Ylimmän tason tutkintojen ruuhkautuessa, ulkopuolelle jäisi sellaisia kokelaita, joille ylin taso on ainoa mahdollinen.

Harjusalmi Päivi
Linnalan Setlementti ry - Linnalan opisto